2026/1834

24.7.2026

KOMISJONI SOOVITUS (EL) 2026/1834,

20. juuli 2026,

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 (milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942) kohaselt välja töötatud vabatahtlike näidisklauslite kohta

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 ([1]) artikli 28 lõikes 3 on sätestatud, et komisjon annab välja soovitused, mis sisaldavad kõnealuse määruse artikli 28 lõigete 1 ja 2 kohaldamisel esitatava teabega seotud vabatahtlikke näidisklausleid.

(2) Määruse (EL) 2024/1787 artikli 28 lõike 1 kohaselt peavad importijad alates 1. jaanuarist 2027 tõendama, et nende tarnelepingud hõlmavad vaid sellist toornaftat, maagaasi või sütt, mis on toodetud kõnealuses määruses sätestatud meetmetega samaväärsete seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmete alusel, ja esitama selle kohta aruande.

(3) Vastavalt määruse (EL) 2024/1787 artikli 28 lõikele 1 kohaldatakse seda kohustust 4. augustil 2024 või pärast seda sõlmitud või uuendatud lepingute suhtes. Enne kõnealust kuupäeva sõlmitud lepingute kohta on määruse (EL) 2024/1787 artikli 28 lõikes 2 sätestatud, et importijad on kohustatud tegema kõik mõistlikud jõupingutused, et nõuda oma lepingutes sellist samaväärsust tootja tasandil.

(4) Neid vabatahtlikke näidisklausleid saavad kasutada toornaftat, maagaasi ja sütt liidu turule laskvad importijad, kes muudavad või uuendavad kehtivaid lepinguid või sõlmivad uusi toornafta, maagaasi ja söe tarnimise lepinguid.

(5) Vabatahtlike näidisklauslite eesmärk on edendada õiglasi, läbipaistvaid ja kestlikke lepingutavasid, luua raamistik lepingutingimuste kohandamiseks, toetada määruse (EL) 2024/1787 järgimist ning edendada toornafta, maagaasi, veeldatud maagaasi ja söe usaldusväärset tarnimist liitu.

(6) Lisaks meetmete samaväärsusega seotud kohustustele peavad importijad määruse (EL) 2024/1787 artikli 27 lõike 1 kohaselt esitama igal aastal metaaniheite andmed ning liitu eksportivatelt riikidelt ja äriühingutelt saadud teabe, sealhulgas üksikasjad selle kohta, kas ja kuidas nad mõõdavad oma metaaniheidet, annavad sellest aru ning vähendavad seda.

(7) Lisaks peavad importijad vastavalt määruse (EL) 2024/1787 artikli 29 lõike 1 esimesele lõigule esitama 5. augustiks 2028 ja seejärel igal aastal aruande nende poolt liidu turule lastava toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukuse kohta kooskõlas komisjoni kehtestatava metoodikaga. Määruse (EL) 2024/1787 artikli 29 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustust kohaldatakse nende lepingute suhtes, mis on sõlmitud või mida uuendatakse määruse jõustumise kuupäeval või pärast seda. Enne seda kuupäeva sõlmitud lepingute puhul on importijad kohustatud tegema kõik mõistlikud jõupingutused, et anda aru nende poolt liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukuse kohta.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1787, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (ELT L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj).

(8) Vastavalt määruse (EL) 2024/1787 artikli 29 lõikele 2 peavad importijad tõendama, et nende poolt liidu turule lastava toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukus on komisjoni kehtestatud maksimaalsetest väärtustest väiksem. Määruse (EL) 2024/1787 artikli 29 lõike 6 kohaselt peab komisjon kehtestama metaanimahukuse väärtused delegeeritud õigusaktidega. Enne metaanimahukuse väärtuste kehtestamist peab komisjon hindama erinevate maksimaalsete metaanimahukuse tasemete võimalikku mõju nii varustuskindlusele kui ka metaaniheite vähendamisele ning ta peab esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohta aruande. Komisjon peab need väärtused kehtestama tasemel, millega edendatakse liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söega seotud üleilmse metaaniheite vähendamist, säilitades samal ajal energiavarustuskindluse liidu ja liikmesriikide tasandil, tagades liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe mahtude tasakaalustatud jaotuse ja mittediskrimineeriva kohtlemise ning kaitstes liidu majanduse konkurentsivõimet.

(9) Määruse (EL) 2024/1787 artikli 27 lõikes 1, artikli 28 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 29 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele vastavuse tõendamiseks peab importija esitama tõendid oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele, mis on määratud vastavalt määruse (EL) 2024/1787 artikli 4 lõikele 1. Määruses (EL) 2024/1787 ei ole täpsustatud konkreetseid nõuetele vastavuse tõendamise vahendeid ega nõudeid. Eelkõige ei nõuta määrusega (EL) 2024/1787 molekulide, tarnete või veoste füüsilist jälgimist.

(10) Kui importija on tootjaga otseselt seotud või ta saab tootjat vahendajatega sõlmitud lepinguliste suhete kaudu kindlaks teha, võib tootja edastada tõendeid nõuete täitmise kohta ja mis tahes muud metaani mõõtmise ning sellekohase aruandluse ja kontrollimisega seotud teavet tarneahelas allpool asuvate lepinguosaliste vahel sõlmitud lepingute ja/või energia füüsilise tarnimise osana või nende/selle raames importijale, kes edastab selle lõpuks asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele.

(11) Kui otsest või kaudset seost tootja ja importija vahel on raske või võimatu kindlaks teha näiteks seetõttu, et transpordiks või ladustamiseks segatakse kokku erinevad gaasi- või naftatarned, või seetõttu, et eksportimisele eelnes kauplemine kauplemiskeskuses või börsil, saavad importijad tugineda eri lahendustele, mis võimaldavad tõendada vastavust määruse (EL) 2024/1787 impordinõuetele.

(12) Sellist nõuetele vastavuse lahendust, mille puhul liikmesriikide pädevad asutused võivad põhjenduses 11 kirjeldatud olukordades otsustada, et see tõendab vastavust määruse (EL) 2024/1787 impordinõuetele, nimetatakse „jälgi ja esita“ lahenduseks. Selle lähenemisviisiga jälgitakse toornafta, maagaasi või söega tehtavaid tehinguid tarneahelas alates tootmistasandist kuni importijani, sealhulgas mitmesuguste börside ja kauplemiskeskuste kaudu, kus energiat ostetakse ja müüakse. „Jälgi ja esita“ tüüpi lahenduse puhul saadavad lepingulised vastaspooled konkreetse toodetud toornafta, maagaasi või söe kogusega seotud teabe, mida importijad peavad määruse (EL) 2024/1787 nõuetele vastavuse tõendamiseks esitama, tarneahela kaudu edasi või seda koguvad nõuetele vastavuse lahenduse pakkujad. See teave käib konkreetsete energiakogustega kaasas, kui need suunatakse koos tehtavate äritehingutega tarneahelas edasi tootjalt importijale.

(13) Teine lahendus, mille puhul liikmesriikide pädevad asutused võivad põhjenduses 11 kirjeldatud olukordades otsustada, et see tõendab vastavust määruse (EL) 2024/1787 impordinõuetele, on sertifitseerimine. Nõuetele vastavuse lahenduste pakkujad annavad välja sertifikaate toornafta, maagaasi või söe tootjatele, kes on tõendanud vastavust määruse (EL) 2024/1787 nõuetele. Importijad võivad hankida need sertifikaadid, mis sisaldavad kogu teavet, mis on vajalik määruse (EL) 2024/1787 nõuetele vastavuse tõendamiseks, alternatiivina tõenditele, millega tõendatakse liidu turule lastud nõuetele vastava energia samaväärsete koguste füüsilist või lepingulist jälgimist ja tarnimist.

(14) Nõuetele vastavuse lahendused peaksid vastama teatavatele kriteeriumidele miinimumtingimusena, mille alusel liikmesriikide pädevad asutused peavad neid importijatele sobivaks, et tõendada vastavust määruse (EL) 2024/1787 impordinõuetele ja minimeerida petturliku või mitmekordse väljaandmise või esitamise riski.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. Lepinguosalistel soovitatakse kasutada liidu turule lastava toornafta, maagaasi või söe tarnelepingutes käesoleva soovituse lisa 2. jaos esitatud vabatahtlikke näidisklausleid.

2. Liikmesriikide pädevatel asutustel soovitatakse edendada käesoleva soovituse lisa 2. jaos esitatud näidisklauslite kasutamist.

3. Kui otsest või kaudset seost tootja ja importija vahel on raske või võimatu kindlaks teha, peaksid liikmesriikide pädevad asutused tunnustama käesolevas soovituses kirjeldatud nõuetele vastavuse lahenduste („jälgi ja esita“ lahendus ning sertifitseerimine) pakkujaid, keda kohustatud isikud kasutavad selleks, et aidata tõendada vastavust määruses (EL) 2024/1787 sätestatud impordinõuetele. Sellistel juhtudel peaksid liikmesriikide pädevad asutused võtma nõuetekohaselt arvesse käesoleva soovituse lisa 1. jaos esitatud kriteeriume, kui nad hindavad importijate esitatud teabe vastavust määruse (EL) 2024/1787 nõuetele.

Brüssel, 20. juuli 2026

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Dan JØRGENSEN

LISA

Nõuetele vastavuse lahenduse pakkujate tunnustamine, nõuetele vastavuse lahenduste suhtes kohaldatavad kriteeriumid ja vabatahtlikud näidisklauslid

Vastutuse välistamine

Käesolevas lisas esitatud teabe ja suuniste eesmärk on toetada ettevõtjaid määruses (EL) 2024/1787 sätestatud kohustuste täitmisel. Kavandatud klauslid on vabatahtlikud, mittesiduvad näidisklauslid.

1. **Nõuetele vastavuse lahenduse pakkujate ja nõuetele vastavuse lahenduste suhtes kohaldatavate kriteeriumide tunnustamine liikmesriikide pädevate asutuste poolt**

Käesolevas soovituse 1. osas kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „liikmesriigi pädev asutus“ – importija asukohaliikmesriigi asjaomane asutus, mis on määratud vastavalt määruse (EL) 2024/1787 artikli 4 lõikele 1;

b) „nõuetele vastavuse tunnistus“ – dokument, näiteks sertifikaat, mille on välja andnud nõuetele vastavuse lahenduse pakkuja, et esitada kirjalikud tõendid selle kohta, et teatav kogus liidu turule lastud toornaftat, maagaasi või sütt vastab määruse (EL) 2024/1787 nõuetele, ning mis kas sisaldab tõendeid kõnealuse nõuetele vastavuse kohta või esitatakse koos nõutele vastavust tõendavate dokumentidega;

c) „nõuetele vastavuse lahenduse pakkuja“ – üksus, kes pakub nõuetele vastavuse lahendust ja annab välja nõuetele vastavuse tunnistusi toornafta, maagaasi või söe tootjatele, kes on tõendanud vastavust määruse (EL) 2024/1787 nõuetele. Käesoleva soovituse kohaste nõuetele vastavuse lahenduste liike on kirjeldatud põhjendustes 12 ja 13.

d) „väljaandmine“ – nõuetele vastavuse lahenduse pakkuja väljaantava nõuetele vastavuse tunnistuse koostamine pärast seda, kui tootja on tõendanud nõuetele vastavust kooskõlas määruse (EL) 2024/1787 asjakohaste impordinõuetega;

e) „esitamine“ – asjaomasele ELi liikmesriigi pädevale asutusele importija poolt nõuetele vastavuse tunnistuse esitamine pärast seda, kui importija on nõuetele vastavuse lahenduse pakkujalt või kolmandalt isikult sellise lahenduse ostnud, et tõendada määruse (EL) 2024/1787 asjakohaste impordinõuete täitmist.

Kui otsest või kaudset seost tootja ja importija vahel on käesoleva soovituse põhjenduse 11 kohaselt raske või võimatu kindlaks teha, peaksid liikmesriikide pädevad asutused tunnustama käesoleva soovituse põhjendustes 12 ja 13 kirjeldatud nõuetele vastavuse lahenduste (jälgimine ja esitamine ning sertifitseerimine) pakkujaid, keda kohustatud isikud kasutavad, et aidata tõendada vastavust määruse (EL) 2024/1787 artikli 27 lõikes 1, artikli 28 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 29 lõigetes 1 ja 2 sätestatud impordinõuetele.

Sellistel juhtudel peaksid liikmesriikide pädevad asutused tagama, et nõuetele vastavuse lahendused vastavad vähemalt järgmistele kriteeriumidele, et minimeerida petturliku või mitmekordse väljaandmise või esitamise riski:

1. Importijate esitatud nõuetele vastavuse tunnistustes sisalduv või nendega koos esitatav teave peaks hõlmama vähemalt järgmisi elemente:

   i. nõuetele vastavuse tunnistuse registreerimis-/identifitseerimisnumber ja väljaandmise kuupäev;

   ii. nõuetele vastavuse tunnistuse kehtivusaeg;

   iii. nõuetele vastavuse tunnistusega hõlmatud toornafta, maagaasi või söe päritoluriik;

   iv. tootmiskoha nimi ja asukoht ning nõuetele vastavuse tunnistusega hõlmatud toornafta, maagaasi või söe kogus ja tootmisperiood;

   v. teave, mis tõendab vastavust määruse (EL) 2024/1787 artikli 27 lõikes 1, artikli 28 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 29 lõigetes 1 ja 2 toornafta, maagaasi ja söe kohta sätestatud asjakohastele impordinõuetele.

2. Koos nõuetele vastavuse tunnistusega peaksid importijad esitama kogu teabe, mis on vajalik, et tõendada tootja tasandil vastavust määrusele (EL) 2024/1787.

3. Kuigi importijad võivad kombineerida eri viise, kuidas tõendada nende poolt turule lastavate koguste nõuetele vastavust, ei tohiks nad oma asjaomaste energiakoguste kohta esitada rohkem nõuetele vastavuse tunnistusi kui need, mis on hõlmatud sama liiki energia üldkogusega, mille nad on asjaomasel aruandeperioodil füüsiliselt ELi turule lasknud. Lisaks peaks nõuetele vastavuse tunnistustes märgitud tootjariigi toodetud kogused vastama liidu turule füüsiliselt lastud toornafta, maagaasi või söe tootjariigi kogustele.

4. Nõuetele vastavuse lahenduste pakkujad peaksid looma registri, mis sisaldab kõigi väljaantud nõuetele vastavuse tunnistuste kohta vähemalt kogu punktis 1 soovitatud teavet; sertifitseerimise korral peaks register andma teavet ka selle kohta, millal sertifikaat esitati. Kogu see teave tuleks avaldada. Konfidentsiaalset äriteavet ei tohiks avaldada, kuid vajaduse korral tuleks see esitada otse pädevale asutusele ning seda tuleks käsitleda kooskõlas määruse (EL) 2024/1787 artikli 28 lõikega 4 ja artikli 29 lõikega 3.

5. Nõuetele vastavuse lahenduste pakkujad peaksid rakendama meetmeid, et vältida nõuetele vastavuse tunnistuste topeltväljaandmist ja topeltesitamist, ja avaldama selliseid meetmeid käsitleva teabe.

6. Iga nõuetele vastavuse tunnistuste kogumi väljaandmisel peaksid nõuetele vastavuse lahenduste pakkujad süstemaatiliselt kontrollima teiste selliste nõuetele vastavuse lahenduste pakkujate registriteavet, kes tegutsevad turgudel, kus nad ise annavad konkreetses tootmiskohas konkreetsel tootmisperioodil toodetud energia koguse kohta välja nõuetele vastavuse tunnistusi, et vältida olukorda, kus ühele ja samale tootjale antakse välja rohkem kui üks nõuetele vastavuse tunnistus. Kinnitus selle kohta, et selline kontroll on tehtud ja mitmekordne väljaandmine on välistatud, tuleks lisada nõuetele vastavuse tunnistusele või esitada koos sellega. Ühtlasi oleks topeltväljaandmise risk oleks oluliselt väiksem, kui nõuetele vastavuse lahenduse pakkujad nõuaksid tootjatelt, et nad kasutaksid iga tootmiskoha puhul ainult üht nõuetele vastavuse lahenduse pakkujat.

7. Importija peaks nõuetele vastavuse tunnistusi esitama ainult üks kord ja pärast esitamist peaks importija edastama esitamisega seotud teabe nõuetele vastavuse lahenduse pakkujale, et see lisataks registri avalikku ossa, ning sertifikaat ei oleks enam kättesaadav, et kas sama või mõni teine importija saaks seda teist korda esitada.

8. Nõuetele vastavuse lahenduse pakkujad peaksid olema õiguslikult ja funktsionaalselt sõltumatud kõigist üksustest, kes tegelevad toornafta, maagaasi või söe tootmise, tarnimise, jaotamise või edastamise ja impordiga, või mis tahes muudest üksustest, kellega neil võib olla huvide konflikt, st iga nõuetele vastavuse lahenduse pakkuja peaks olema juriidiliselt eraldiseisev üksus, kes tegutseb täiesti erapooletult ning on üles ehitatud viisil, millega tagatakse sõltumatus äriühingu üldjuhtimise ja tegevuse sisemise korralduse, sealhulgas raamatupidamisarvestuse lahususe seisukohast.

9. Kui liitu imporditud toornafta, maagaas või süsi läbib enne lõplikku liitu tarnimist transiidina ühte või mitut kolmandat riiki, peaksid importijad, kes soovivad kasutada sertifikaate, et tõendada vastavust määrusele (EL) 2024/1787, esitama tõendid nende koguste eelneva impordi kohta ELi nende kolmandate riikide kaudu.

10. Avaldada tuleks dokumendid, milles selgitatakse nõuetele vastavuse lahenduse pakkuja pakutava nõuetele vastavuse lahenduse toimimist ja kirjeldatakse metoodikat, mille ta on välja töötanud, et tagada kooskõla määruse (EL) 2024/1787 nõuetega. See peaks hõlmama teavet nõuetele vastavuse lahenduse toimimise ja asjaomaste eeskirjade kohta, kõigi lahenduse kasutamisega seotud osalejate (nt nõuetele vastavuse lahenduse pakkujad, nõuetele vastavuse tõendamist taotlevad tootjad, määrusele (EL) 2024/1787 vastavuse tõendamiseks nõuetele vastavuse tunnistusi esitavad importijad ja mis tahes vahendajad) kohustusi ja nõudeid ning viiteid määruse (EL) 2024/1787 asjakohastele sätetele, sealhulgas nõuetele, mida tootjad peavad selle määruse nõuetele vastavuse saavutamiseks täitma.

11. Nõuetele vastavuse tunnistused tuleks huvitatud tootjatele käesoleva lisa punkti 1 kohaselt välja anda alles pärast seda, kui nõuetele vastavuse lahenduse puhul on kolmanda isiku poolt nõuetele vastavuse kohta tehtud välisaudit edukalt lõpule viidud ja koostatud on auditiaruanne.

12. Kui liikmesriigi pädev asutus tunnistab teatavat liiki nõuetele vastavuse lahenduse määruse (EL) 2024/1787 nõuetele vastavaks, peaks selline nõuetele vastavuse lahenduse liigi tunnustamine kehtima seni, kuni nõuetele vastavuse lahenduse tingimusi oluliselt ei muudeta. Nõuetele vastavuse lahenduse pakkujad peaksid asjaomast nõuetele vastavuse lahendust tunnustanud liikmesriigi pädevat asutust teavitama nõuetele vastavuse lahenduse tingimuste mis tahes muudatustest vähemalt üks kord aastas. Liikmesriikide pädevatel asutustel on õigus tunnustamine hindamise alusel ja mõistliku etteteatamisajaga tühistada. Nõuetele vastava lahenduse pakkuja tunnustamist ühe liikmesriigi pädeva asutuse poolt peaksid arvesse võtma ka teise liikmesriigi pädevad asutused.

13. Nõuetele vastavuse tunnistused peaksid kehtima ajal, mil vastavust tõendatakse ELi liikmesriikide pädevatele asutustele, ning nende kehtivusaeg peaks olema kooskõlas määruses (EL) 2024/1787 sätestatud asjakohase impordinõudega seotud aruandekohustustega, mille puhul nõuetele vastavuse tunnistust kasutatakse, ning see ei tohiks mingil juhul ületada 24 kuud alates nõuetele vastavuse tunnistusega hõlmatud tootmisperioodi algusest.

14. Määruse (EL) 2024/1787 kohaste selliste impordinõuete puhul, mille kohaselt metaaniheitearuandeid peab kontrollima sõltumatu kolmas isik, ei tohiks nõuetele vastavuse lahenduse pakkujad diskrimineerida kõnealuse määruse artikli 9 kohaselt akrediteeritud eri kontrollijaid.

2. **Näidisklauslid**

1. klausel – lõppostja kohustused

Märkused: vastutusahel võib hõlmata mitut müüjat ja järgnevat ostjat kuni lõppostjani. See klausel puudutab lõppostjat. Müüjad ja edasiostjad võivad siiski kasutada muid klausleid koos vajalike kohandustega.

Lepinguosalised tunnistavad, et kolmandast riigist pärit [toornafta/maagaasi/veeldatud maagaasi/söe] liidu turule laskmisel käsitatakse lõppostjat „importijana“ määruse (EL) 2024/1787 tähenduses ning ta on sellisel juhul kohustatud tegema kõnealuse määruse 5. peatükis nõutud toiminguid ja täitma formaalsusi.

2. klausel – teabe avalikustamine

Müüja tunnistab, et teavet, mille ostja saab müüjalt ja mille ta on õiguslikult kohustatud edastama pädevale asutusele vastavalt määruse (EL) 2024/1787 artiklitele 27–29 ja IX lisale, võib kõnealune pädev asutus või asjaomane liikmesriik jagada Euroopa Komisjoniga ning asjaomase teabe võib seejärel avaldada komisjoni metaaniheite läbipaistvusandmebaasis ja osana metaaniheiteprofiilidest, mille komisjon on kõnealuse määruse kohaselt kehtestanud.

Müüja loobub kõigist käesoleva lepingu alusel ostja suhtes kohaldatavatest avalikustamata jätmise kohustustest seoses selle teabega ja üksnes selleks, et võimaldada ostjal tagada määruses (EL) 2024/1787 sätestatud kohustuste täitmine.

3. klausel – nõuetele vastavuse tõendamine

Märkused: See klausel sisaldab mitut võimalust, et võtta arvesse 4. augustil 2024 või pärast seda sõlmitud või uuendatud lepinguid, mis kehtivad 1. jaanuaril 2027 või pärast seda (määruse (EL) 2024/1787 artikli 28 lõige 1), ning lepinguid, mis on sõlmitud või mida on uuendatud enne 4. augustit 2024 ja mis kehtivad 1. jaanuaril 2027 või pärast seda (määruse (EL) 2024/1787 artikli 28 lõige 2).

3. klausli punkti 3 kohaldatakse üksnes selliste lepingute suhtes, mis on sõlmitud või mida on pikendatud enne 4. augustit 2024 ja mis kehtivad 1. jaanuaril 2027 või pärast seda.

3. klausli punkte 1 ja 2 kohaldatakse üksnes selliste lepingute suhtes, mis on sõlmitud või mida on pikendatud 4. augustil 2024 või pärast seda ja mis kehtivad 1. jaanuaril 2027 või pärast seda. Lepingute kohta, mis on sõlmitud või mida on pikendatud enne 4. augustit 2024 ja mis kehtivad 1. jaanuaril 2027 või pärast seda, vt kõnealuste tingimustega seotud joonealuseid märkusi.

1. Alates 1. jaanuarist 2027 kohustub müüja tõendama ja teatama ([1]) ostjale, et kolmandast riigist pärit sellise [toornafta/maagaasi/veeldatud maagaasi/söe] suhtes, mida tarnitakse käesoleva lepingu alusel ja mis on ette nähtud liidu turule laskmiseks, kohaldatakse tootja(te) rakendatavaid seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmeid, mis on samaväärsed [toornafta, maagaasi/veeldatud maagaasi puhul: määruse (EL) 2024/1787 artikli 28 lõike 5 punktis a ja artikli 28 lõike 5 punkti a alapunktis i] [söe puhul: artikli 28 lõike 5 punktis a ja artikli 28 lõike 5 punkti a alapunktis ii].

2. Lõike 1 kohaldamisel kohustub müüja esitama nõuetele vastavuse tunnistuse ([2]) [31. maist 2028 varasemaks kuupäevaks, mille määravad kindlaks lepinguosalised] ([3]) seoses [toornafta/maagaasi/veeldatud maagaasi/söega], mida tarnitakse alates 1. jaanuarist 2027, ja seejärel igal aastal [kuupäevaks enne 31. maid, mille lepivad kokku lepinguosalised], järgmisel aastal seoses [toornafta/maagaasi/veeldatud maagaasi/söega], mida tarnitakse eelneval kalendriaastal.

3. Kui müüja jätab lõikes 1 osutatud teabe lõikes 2 osutatud tähtajaks täielikult või osaliselt esitamata, kohustub ta esitama ostjale mõistliku põhjenduse, milles ta kirjeldab kõiki mõistlikke jõupingutusi, mida ta on teabe saamiseks ja ostjale esitamiseks teinud. See mõistlik põhjendus esitatakse hiljemalt [lepinguosaliste vahel kokkulepitav kuupäev, kuid mitte hiljem kui (...), et võimaldada esitada aruendeid õigel ajal vastavalt määrusele (EL) 2024/1787].

4. klausel – 3. klausli kohaldamata jätmine teatava päritoluga kauba suhtes

1. Müüja vabastatakse 3. klausli all kindlaks määratud kohustuste täitmisest üksnes seoses käesoleva lepingu alusel tarnitava [toornafta/maagaasi/veeldatud maagaasi/söega], mis on toodetud üksnes väljaspool Euroopa Liitu asuvas riigis, mis on Euroopa Komisjoni õigusaktiga tunnustatud kui riik, kus on kehtestatud seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmete süsteem, mida peetakse määruse (EL) 2024/1787 artikli 28 lõike 6 kohaselt samaväärseks liidu süsteemiga, seni, kuni kõnealune õigusakt liidus kehtib.

Ostja esitab müüjale asjakohase Euroopa Komisjoni õigusakti pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müüja vabastatakse 3. klausli all kindlaks määratud kohustustest, kui ta esitab kirjaliku tõendi, mis kinnitab [toornafta/maagaasi/veeldatud maagaasi/söe] tootmiskohta.

2. 3. klausli all kindlaks määratud kohustusi kohaldatakse jätkuvalt mis tahes muu päritoluga [toornafta/maagaasi/veeldatud maagaasi/söe] suhtes, mis ei vasta lõikes 1 sätestatud tingimustele.

([1]) Enne 4. augustit 2024 sõlmitud või pikendatud lepingute puhul, mis kehtivad 1. jaanuaril 2027 või pärast seda: „Alates 1. jaanuarist 2027 teeb müüja kõik mõistlikud jõupingutused, et tõendada ostjale...".

([2]) Samas peaks see kohustus põhinema kõigil mõistlikel jõupingutustel selliste lepingute puhul, mis on sõlmitud enne 4. augustit 2024 ja mis kehtivad 1. jaanuaril 2027 või pärast seda.

([3]) Kuupäev, milleks müüja peaks teabe esitama, peaks olema hiljemalt selle kalendriaasta II kvartal, mil ostja peab esitama ELi riiklikule pädevale asutusele aruande. Teabe eelnev esitamine aruandeaastal peaks võimaldama ostjal saada kogu teabe aegsasti ja vajaduse korral seda ristkontrollida enne määruse (EL) 2024/1787 artikli 27 lõikes 1 sätestatud aruande esitamise tähtaega, milleks on iga aasta 31. mai. Seega peaks müüja esitama 2028. aasta II kvartali alguseks teabe kogu 2027. aasta jooksul tarnitud kauba kohta jne. Importijad peavad järgima artikli 28 lõikeid 1 ja 2 alates 1. jaanuarist 2027. Seepärast julgustatakse ettevõtjaid esitama 31. maiks 2027 aruanne sellise [toornafta/maagaasi/veeldatud maagaasi/söe] kohta, mida tarnitakse alates 1. jaanuarist 2027 sellel kuupäeval või pärast seda kehtivate lepingute alusel.